

Η Κρίση και η κατάρρευση της ISO (Κείμενο του site “New Militant”)

Το τέλος της μεγαλύτερης λενινιστικής οργάνωσης των ΗΠΑ

Μετάφραση: Αλέξης Λιοσάτος

Πηγή: newmilitant.com

Μεταφράσαμε και δημοσιεύουμε το παρακάτω κείμενο που επιχειρεί να περιγράψει και να εξηγήσει την κρίση που οδήγησε στη διάλυση της ISO Αμερικής. Παρότι δεν μπορούμε να επαληθεύσουμε τα γεγονότα που αναφέρονται και κρατάμε κάθε επιφύλαξη, ωστόσο ο αρθρογράφος τα εντάσσει στην περιγραφή ενός τρόπου λειτουργίας της Οργάνωσης που μοιάζει σε πολύ μεγάλο βαθμό με την εμπειρία που έζησαν πολλοί από εμάς ως μέλη της ΔΕΑ και του ΣΕΚ παλαιότερα, γεγονός που κάνει την περιγραφή του πειστική για εμάς.

Όσο για τα πολιτικά συμπεράσματα είναι πολύ κοντά στη δική μας προσέγγιση, όπως έχει διαμορφωθεί ως τώρα, χωρίς να σημαίνει ότι τα υιοθετούμε εξ' ολοκλήρου.

Η συντακτική ομάδα του RedTopia

Όσοι απέμειναν στη Διεθνή Σοσιαλιστική Οργάνωση (ISO) κατέληξαν να ψηφίσουν τη διάλυσή τους μετά από εβδομάδες συζήτησης και μια συνεχώς εντεινόμενη κρίση. Η εξέλιξη αυτή σηματοδοτεί το τέλος μιας οργάνωσης με περισσότερα από 40 χρόνια ιστορίας και της πιο σημαντικής δύναμης στην άκρα αριστερά των ΗΠΑ, έπειτα από την ταχεία ανάπτυξή της τη δεκαετία του 1990.

Ένα διαμφισβητούμενο συνέδριο οδήγησε στην πρώτη σημαντική αναδιοργάνωση εντός της κομματικής ηγεσίας εδώ και δεκαετίες, οδηγώντας σε σπάσιμο της κυριαρχίας της μακρόβιας ηγετικής κλίμακας. Ένα από τα πάνω πραξικόπημα που υποστηρίχθηκε από τη βάση της οργάνωσης ανέτρεψε την ηγεσία γύρω από την Σάρον Σμιθ και τον Άχμετ Σόκι- τους για χρόνια ουσιαστικά αδιαμφισβήτητους ηγέτες της οργάνωσης.

Κατόπιν στο στόχαστρο μπήκε όλος ο γραφειοκρατικός μηχανισμός και η κουλτούρα της ηγεσίας, με τις πιο σοβαρές κατηγορίες να αφορούν την αντιμετώπιση μιας υπόθεσης σεξουαλικής επίθεσης (εντός της οργάνωσης) το 2013. Αυτές οι κατηγορίες βύθισαν σε κρίση τη νέα μεταρρυθμιστική ηγεσία και προκάλεσαν ένα κύμα παραιτήσεων· που κλιμακώθηκε με μια ψηφοφορία των εναπομείναντων μελών, η οποία ψήφισε τη διάλυση της οργάνωσης.

Καθώς πρόκειται για την μέχρι πρόσφατα μεγαλύτερη δύναμη στην αμερικανική άκρα Αριστερά, η κρίση της ISO πρέπει να μελετηθεί προσεκτικά, ώστε να αποκομίσουμε τα διδάγματα αυτής της οργανωτικής καταστροφής.

Το γενικό πλαίσιο της κρίσης

Η κρίση άνοιξε με ένα πραξικόπημα που υποστηρίχθηκε από τη βάση της Οργάνωσης. Στην πορεία προς το συνέδριο της ISO το 2019, μια συσπείρωση μεσαίων και ανώτερων στελεχών έστρωσε το έδαφος για να εκτοπίσει την παλιά ηγεσία. Προηγούμενες προσπάθειες εντός της ηγεσίας για να παραμεριστεί ο Άχμετ Σόκι είτε αναβάλλονταν είτε ηττούνταν.

Συνεχώς ανέκυπταν προβλήματα που αφορούσαν τη συμπεριφορά του Άχ. Σ. (δημόσια μέθη, εξαιρετικά αγενής συμπεριφορά, περιστασιακά σεξιστικά σχόλια), αλλά τελικά αγνοούνταν ακόμη και όταν αυτά εκδηλώνονταν μπροστά σε μέλη κι επαφές. Αυτό το σκάνδαλο απέκτησε ακόμα μεγαλύτερη δημοσιότητα και έγινε ακόμα πιο δύσκολο να αγνοηθεί όταν ένα ιδιωτικό κείμενο του Τσάρλι Ποστ (το οποίο πραγματευόταν ακριβώς αυτό το θέμα) που

αφορούσε ένα συνέδριο της ISO διέρρευσε και τελικά κυκλοφόρησε σε ολόκληρη την Οργάνωση. Ωστόσο, ενώ η πλειοψηφία των μελών γνώριζε γι αυτές τις αντιπαραθέσεις, λίγοι πέρα από τον κλειστό κύκλο της ηγεσίας της ISO ήξεραν ότι ο Σόκι έπαιζε τόσο κεντρικό ρόλο. Οι πληροφορίες σχετικά με την πραγματική λειτουργία του κομματικού μηχανισμού ήταν πάντοτε καλά φιλτραρισμένες και αποκρύπτονταν από τη μεγάλη πλειοψηφία των μελών της ISO.

Η ISO τυπικά πρόβαλλε ως στοιχείο κομματικής δημοκρατίας την οργάνωση του ετήσιου συνεδρίου, που απαρτιζόταν από εκλεγμένους αντιπροσώπους κάθε τοπικής οργάνωσης. Στα συνέδρια της οργάνωσης μπορούσαν να παραβρίσκονται μόνο εκλεγμένα μέλη με δικαίωμα ψήφου ή προσκεκλημένοι παρατηρητές. Όλα τα μέλη είχαν τυπικά το δικαίωμα υποβολής κειμένων στον προσυνεδριακό διάλογο (αν και κάποια κείμενα είχαν κατά καιρούς λογοκριθεί ή μείνει αδημοσίευτα). Καθώς η προσυνεδριακή περίοδος εξελισσόταν και στην πορεία προς το συνέδριο, εκλέγονταν αντιπρόσωποι με δικαίωμα ψήφου για να παραβρεθούν στη συνδιάσκεψη του Σικάγο. Σε επίπεδο τοπικής και περιφερειακής οργάνωσης, τόσο οι έμμισθοι οργανωτές όσο και τα «παλιά» στελέχη έπαιζαν αποφασιστικό ρόλο στο να προτείνουν ποιοι θα είναι οι αντιπρόσωποι. Το σώμα αυτό [των αντιπροσώπων] ψήφιζε υπέρ ή κατά στις προτάσεις για αλλαγές και στις πολιτικές κατευθύνσεις που παρουσιάζονταν στα κείμενα του προσυνεδριακού διαλόγου και εξέλεγε τη Διευθύνουσα Επιτροπή (ΔΕ, Steering Committee), το πανεθνικό σώμα που ήταν υπεύθυνο για την καθημερινή οργανωτική λειτουργία της ISO.

Ιστορικά, αυτή η ψηφοφορία πάντοτε υπερψήφιζε μια ενιαία πρόταση-πακέτο της απερχόμενης ΔΕ, καθώς και επισφράγιζε τις θέσεις που πρότεινε η ίδια επιτροπή. Το ίδιο το συνέδριο ελεγχόταν μέσα από μια σειρά μηχανισμών. Σε πρώτο επίπεδο μια πρόταση μπορούσε απλώς να αγνοηθεί. Καθώς στα δελτία του προσυνεδριακού διαλόγου πακετάρωνταν τα ραπόρτα των τοπικών οργανώσεων μαζί με τα κείμενα για τις προοπτικές και τις προτάσεις για αλλαγές, ο όγκος των κειμένων μπορούσε να γίνει

τόσο μεγάλος ώστε να δυσκολέψει την ανάγνωση και οι προτάσεις να χαθούν.

Μια πρόταση έπρεπε να αποσπάσει τη στήριξη ενός ελάχιστου αριθμού εκπροσώπων με δικαίωμα ψήφου, ώστε να συζητηθεί. Μια πρόταση η οποία δεν ήταν αρεστή στην υπάρχουσα ηγεσία μπορούσε να μην βρεθεί καν στο δελτίο του προσυνεδριακού διαλόγου (μπροστά στα μάτια του συνόλου των μελών). Αντίθετα, η ηγεσία περίμενε το ίδιο το συνέδριο για να «συντρίψει» την πρόταση. Οποιαδήποτε πρόταση υποβαλλόταν από έναν μόνο αντιπρόσωπο ή από μια τοπική οργάνωση «αντιφρονούντων» μπορούσε να εξουδετερωθεί αποτελεσματικά με τον τρόπο αυτό.

Με δεδομένη τη δυσκολία οριζόντιας επικοινωνίας των μελών εντός της ISO (βασικά ανύπαρκτης έως την εμφάνιση και ανάπτυξη των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και με τα μέλη αποθαρρυσμένα από το να επικοινωνούν μεταξύ τους μπροστά στο ενδεχόμενο να αντιμετωπίσουν κατηγορίες για «φραξιονισμό» από την ηγεσία), κάπου εκεί έληγε και η όποια απόπειρα αντιπολίτευσης.

Στην περίπτωση μιας πρότασης που αποκτούσε ευρύτερη στήριξη, το ηγετικό κέντρο διέθετε μια σειρά άλλες σημαντικές επιλογές. Κάθε περιοχή διέθετε τον δικό της έμμισθο οργανωτή που δεν είχε εκλεγεί από την περιοχή, αλλά ήταν υπόλογος στη διευθύνουσα επιτροπή και στην πράξη απευθείας στους Σάρον Σμιθ και Άχμετ Σόκι. Αυτοί οι οργανωτές είχαν σημαντική επιρροή και, μαζί με την ηγεσία της τοπικής οργάνωσης καθόριζαν το ποιος επιλέγεται ως εκλεγμένος αντιπρόσωπος. Σε ένα σχετικά «ήσυχο» συνέδριο με «ασφαλείς» συζητήσεις μπορούσε να υποστηριχθεί ότι οι εκπρόσωποι αντιπροσωπεύουν τον πλούτο των απόψεων μέσα στην οργάνωση. Σε ένα πιο αμφίρροπο συνέδριο, ή σε περιπτώσεις που οι τοπικές οργανώσεις διέθεταν περισσότερους «αντιφρονούντες», το επιχείρημα ήταν ότι μόνο τα πιο έμπειρα μέλη θα πρέπει να είναι αντιπρόσωποι.

Αυτό που προέκυπτε ήταν μια επίφαση δημοκρατίας, ακόμα και μια δημοκρατική κουλτούρα κατά κάποιον τρόπο, αλλά μια τέτοια δημοκρατία που δεν απειλούσε την κλίκα της ηγεσίας – με την

προϋπόθεση ότι οι έμμισθοι οργανωτές παρέμεναν πιστοί.

Οι προσπάθειες μιας ομάδας απλών μελών (“Φράξια Ανανέωσης”) που ζητούσαν ενίσχυση της διαφάνειας και της εσωτερικής δημοκρατίας εντός Οργάνωσης ηττήθηκαν κατά κράτος στο συνέδριο του 2013, παρόλο που μετά από όσα έχουν αποκαλυφθεί σήμερα, σχεδόν κάθε μέλος της ISO θα παραδεχόταν ότι ήταν κατά βάση σωστές. Μόνο όταν μια κρίσιμη μάζα οργανωτών και μελών της Διευθύνουσας Επιτροπής στράφηκε ενάντια στην ηγετική κλίκα κατέστη δυνατή η υπέρβαση των εμποδίων στην εσωτερική συζήτηση και αντιπαράθεση.

Ο μανδύας του μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα

Παράλληλα με αυτή την επίσημη οργάνωση, υπήρχε επίσης μια άλλη, παράλληλη οργάνωση που πρακτικά δεν λογοδοτούσε και δεν ελεγχόταν από πουθενά. Τα ηγετικά στελέχη αρνούσαν ότι το CERSC (Κέντρο Οικονομικής Έρευνας και Κοινωνικής Αλλαγής, η μη κερδοσκοπική οργάνωση πίσω από τις εκδόσεις Haymarket Books και από πολλές έμμισθες θέσεις που διέθετε η ISO) ελεγχόταν από την ISO. Ωστόσο, αυτό ήταν το πιο προφανές ψέμα, ένα ψέμα που λεγόταν επανειλημμένα και υπονοούσαν ότι είναι απαραίτητο για λόγους ασφαλείας. Στα έγγραφα του CERSC ως νομικού προσώπου ήταν φανερό ότι όλες οι θέσεις ευθύνης ανήκαν σε μέλη της ηγεσίας της ISO.

Στο γραφείο του CERSC ως νομικής οργάνωσης είναι σαφές ότι όλοι οι ηγετικοί υπάλληλοι ήταν μέλη της ηγεσίας της ISO. Η πιο λεπτομερής καταγραφή των πρόσφατων οικονομικών στοιχείων της CERSC έγινε από την «Φράξια Ανανέωσης» το 2013 και διατίθεται εδώ:

<https://externalbulletin.org/2014/02/01/questions-and-concerns-about-the-iso-and-cersc/>

Τα βασικά συμπεράσματα είναι ότι κανείς δεν πληρωνόταν υπερβολικά, ωστόσο οι συνολικοί πόροι που διατίθεντο από την ΜΚΟ ήταν σημαντικοί. Το 2012, το CERSC δαπάνησε συνολικά

756.995 δολάρια για την μισθοδοσία των εργαζομένων του. Αυτή η μισθοδοσία αφορά την ραχοκοκαλιά του έμμοισθου μηχανισμού της ISO και των εκδόσεων Haymarket Books, ενός μηχανισμού που δεν λογοδοτεί σε κανένα συνέδριο της ISO. Τίθενται επίσης μια σειρά από σοβαρά ερωτήματα σχετικά με το γεγονός ότι η CERSC υποβάλλει αίτηση και λαμβάνει χρηματοδοτήσεις από πολλά φιλελεύθερα ιδρύματα που υποστηρίζουν το έργο των ΜΚΟ. Κάτι που αποτελεί σημαντική αντίφαση για Οργάνωση που υποτίθεται πως έχει μια ανεξάρτητη δομή, χρηματοδοτείται και υποστηρίζεται από την εργατική τάξη.

Αποδομώντας τον Λαβύρινθο

Το κουβάρι αυτής της βυζαντινής δομής, με την εξουσία πλήρως συγκεντρωμένη στα χέρια της Σάρον Σμιθ και του Άχμετ Σόκι, άρχισε να ξετυλίγεται καθώς η πλειονότητα των οργανωτών, οι οποίοι μέχρι τότε αποτελούσαν τους κύριους φορείς επιβολής της «πολιτικής ορθοδοξίας» (στΜ για λογαριασμό της ηγεσίας), άρχισε από κοινού να καταστρώνει ένα σχέδιο για να διώξει την κεντρική ηγεσία. Οι λεπτομέρειες αυτής της «επιχείρησης» εσωτερικά είναι πιο δύσκολο να εντοπιστούν, αλλά είχαν προγραμματιστεί σαφώς μήνες πριν και ήταν τόσο προχωρημένες ώστε όχι μόνο να αποκτήσουν τον έλεγχο του συνεδρίου, αλλά και να διαθέτουν αρκετούς ανθρώπους σε θέσεις-κλειδιά του CERSC ώστε να αρπάξουν τον έλεγχο της ΜΚΟ.

Τα βήματα της δημόσιας αντιπαράθεσης ενώπιον του συνόλου της οργάνωσης είναι ευκολότερο να ανιχνευθούν. Υπήρξε σαφής τάση για πολύ πιο ενεργό συμμετοχή των μελών και σημαντική χαλάρωση των ιδεολογικών περιορισμών. Το δελτίο του προσυνεδριακού διαλόγου πριν το συνέδριο διογκώθηκε σε περισσότερες από χίλιες σελίδες και απελευθέρωσε την συσσωρευμένη και καταπιεσμένη ματαίωση που αισθάνονταν τα μέλη της οργάνωσης, σε σχέση με ζητήματα φυλής, φύλου και σεξουαλικότητας στην Οργάνωση. Σημαντικό κομμάτι της κριτικής αφορούσε τον αποκλεισμό έγχρωμων συντρόφων στο παρελθόν.

Στην πορεία προς το Συνέδριο υπήρχαν στην πράξη 3 παρατάξεις. Η πλειοψηφία της Διευθύνουσας Επιτροπής (ΔΕ) που απαρτιζόταν από τους “μεταρρυθμιστές”, η μειοψηφία της ΔΕ που απαρτιζόταν από τους Άχμετ και Σάρον και τον πυρήνα των πιστών τους και μια τρίτη μικρότερη φράξια που πίεζε στην ουσία για μια γραμμή φιλοΣάντερς/ φιλοΚορτέζ εντός της Οργάνωσης. Η εμφάνιση της τελευταίας φράξιας αποτελούσε ένδειξη της σημαντικής πίεσης που ασκείται για προσαρμογή στην αριστερή πτέρυγα των Δημοκρατικών.

Προς μεγάλη ανακούφιση πολλών μελών της ISO, η πλειοψηφία της ΔΕ κατάφερε να επιβάλει μια σημαντική δημοκρατική μεταρρύθμιση στο σύστημα εκλογής της ΔΕ, ώστε οι υποψηφιότητες να τίθενται ατομικά και όχι ως «πακέτο». Έτσι κατάφεραν να εκλέξουν μια νέα διευθύνουσα επιτροπή, με πολλά μέλη της να αναδεικνύονται στο Συνέδριο, με κίνητρο και ενθουσιασμό για την αναμόρφωση και ανοικοδόμηση της Οργάνωσης.

Νέες κατηγορίες

Ωστόσο, αυτό που ακολούθησε ήταν ένα κύμα παραιτήσεων και αναστολών ιδιότητας μέλους, καθώς οι μετασυνεδριακές ισορροπίες ανατράπηκαν από αποκαλύψεις που αφορούσαν τον χειρισμό της Διευθύνουσας Επιτροπής για μια κατηγορία σεξουαλικής επίθεσης το 2013. Η υπόθεση αφορούσε κατηγορία εναντίον ενός μέλους που ήταν τώρα μέλος της νέας «ανανεωτικής» διευθύνουσας επιτροπής. Εμπλέκονταν σε αυτή την υπόθεση μέλη της νέας διευθύνουσας επιτροπής που κατείχαν θέσεις ευθύνης το 2013.

Αυτό το άρθρο δεν θα επικεντρωθεί στις λεπτομέρειες της υπόθεσης, για την οποία υπάρχουν πολύ πιο αρμόδιοι σχολιαστές. Αυτό που θα αναφερθεί για τη συγκεκριμένη περίπτωση είναι ότι γενικά αποδεχόμαστε μια πρόταση που προέκυψε από την LIT-CI (Διεθνής Εργατική Λίγκα-4^η Διεθνής και συγκεκριμένα από την Οργάνωση «Η φωνή») μετά από μια ανοιχτή κρίση του

Μεξικανικού τμήματος της Τροτσκιστικής Φράξιας-4^{ης} Διεθνούς. Ως απάντηση στις κατηγορίες εναντίον του Sergio Moissen, ενός ηγέτη της μεξικανικής Οργάνωσης MST και καθηγητή στο UNAM, η LIT-CI πρότεινε τη δημιουργία μιας Ανεξάρτητης Επιτροπής που αποτελείται από μέλη του φοιτητικού και εργατικού κινήματος που θα διεξάγει έρευνα ώστε να δώσει μια ισορροπημένη ετυμηγορία. Λεπτομέρειες σχετικά με την άποψή τους για την υπόθεση αυτή και την πρόταση της LIT-CI είναι διαθέσιμες στα ισπανικά εδώ:

<https://litci.org/es/menu/mundo/latinoamerica/mexico/que-metodo-y-que-moral-defienden-el-mts-mexicano-el-pts-argentino-y-el-movimiento-feminista-pan-y-rosas/>

Έχει αποδειχθεί ότι είναι πρακτικά αδύνατο να πραγματοποιηθεί αποτελεσματική έρευνα από μια μικρή πολιτική οργάνωση, κυρίως όταν αφορά ηγετικά στελέχη. Το κόμμα έχει την τάση να γραπώνεται σε θεσμικές λογικές, που με τη σειρά τους κάνουν πιο πιθανή μια θεσμική ετυμηγορία. Κάποιος που είναι πιστός και χρήσιμος στην ηγετική κλίκα πιθανόν να βρει υπεράσπιση και να αξιολογηθεί ως άτομο αμέμπτου ηθικής, ενώ μπορεί να γίνονται δεκτές κατηγορίες εναντίον «αντιφρονούντων» ή της όποιας αντιπολίτευσης. Στην περίπτωση της ISO και σε πολλές παρόμοιες καταστάσεις, ακόμη και αν διεξήχθη άψογα μια εσωτερική έρευνα, θα υπήρχαν αναπόφευκτα αμφιβολίες από άλλες οργανώσεις, καθώς πρόκειται για μια «αυτο-έρευνα» που διεξάγεται με μυστικότητα.

Μια έρευνα που διεξάγεται ανεξάρτητα απαιτεί ανεξαρτησία από τα θεσμικά όργανα (της Οργάνωσης) τα οποία εξ ορισμού τίθενται σε αμφισβήτηση σε μια τέτοια περίπτωση. Σε τοπικό επίπεδο απαιτεί μια επιτροπή αποτελούμενη από μέλη κοινοτικών και πολιτικών οργανώσεων, σε υψηλότερα επίπεδα, ενδεχομένως από τα μέλη ενός συνδυασμού οργανώσεων.

Από την κρίση στην κατάρρευση

Οι αποκαλύψεις γύρω από την υπόθεση του 2013 πυροδότησαν μια σειρά παραιτήσεων, αναστολών ιδιότητας μέλους και διαγραφών. Ο κατηγορούμενος βρισκόταν στη νέα «ανανεωτική» διευθύνουσα επιτροπή και ήταν ένα από τα μέλη που άσκησαν σοβαρή επιρροή στη διαχείριση της υπόθεσης από τη διευθύνουσα επιτροπή του 2013.

Αυτή η ήδη τεταμένη κατάσταση ξεκαθαρίσματος πολιτικών λογαριασμών οξύνθηκε όταν ένας από τους έμμισθους οργανωτές έγραψε ένα εκτενές κείμενο που περιγράφει τη δική τους εμπειρία από την οργανωτική και προσωπική σχέση με τον Άχμετ Σόκι και την κακοποιητική συμπεριφορά του. Οι προσωπικές κατηγορίες δεν θα αναλυθούν εδώ (από σεβασμό στην απαιτούμενη προστασία της ιδιωτικής ζωής σε αυτό το κείμενο), ωστόσο, ακόμη και σε οργανωτικό επίπεδο, πολλά από αυτά που αποκαλύφθηκαν έδειξαν μια κουλτούρα πλούσια σε συναισθηματική χειραγώγηση και κακοποίηση· εργαλεία που μετερχόταν η κεντρική ηγεσία και αναπαράγονταν από τους οργανωτές και τα στελέχη που μεσολαβούσαν μεταξύ της ηγεσίας και των απλών μελών.

Αυτό το δεύτερο κείμενο αποκάλυψε τη βαθιά διαρρηχθείσα κουλτούρα στον πυρήνα της ISO και αποδείχθηκε σημείο καμπής για πολλές τοπικές οργανώσεις και μέλη, καθώς οι αποστρατεύσεις και παραιτήσεις πολλαπλασιάστηκαν. Σε τηλεδιάσκεψη της 24^{ης} Μαρτίου των εναπομείναντων μελών αποφασίστηκε η διάλυση, με τη συντριπτική πλειοψηφία να υποστηρίζει αυτήν την πρόταση. Τα εναπομείναντα μέλη της Οργάνωσης προχώρησαν στη συζήτηση για το ποιος είναι ο καλύτερος τρόπος να προχωρήσουν τη διάλυση και την καταμέτρηση των ψήφων μεταξύ των εναπομείναντων μελών. Τα αποτελέσματα της ψηφοφορίας αποκαλύφθηκαν πρόσφατα και η οργάνωση διαλύεται επισήμως.

(Βλέπε:

<https://socialistworker.org/2019/04/02/the-isos-vote-to-dissol>

Νεκροψία

Είναι δύσκολο να κρατήσει κανείς επαφή με τον απίστευτο ρυθμό των γεγονότων από το συνέδριο μέχρι τη διάλυση. Ένα σχέδιο στο οποίο αγωνιστές και αγωνίστριες αφιέρωσαν χρόνια, ακόμη και δεκαετίες από τη ζωή τους έχει διαλυθεί εντελώς μέσα σε λίγες εβδομάδες.

Οι αποκαλύψεις γύρω από την υπόθεση του 2013, ακόμη και η συμπεριφορά της παλιάς ηγεσίας, δεν αρκούν για να εξηγήσουν αυτήν την πλήρη κατάρρευση. Ενώ πράγματι είναι καταστροφικές, οι αποκαλύψεις σχετικά με την κατάχρηση εξουσίας και τη συγκάλυψη από την ηγεσία θα μπορούσαν να ξεπεραστούν και η οργάνωση να ξαναχτιστεί χωρίς αυτά τα ηγετικά στελέχη. Εάν η Οργάνωση διαδραμάτιζε σημαντικό ρόλο στους εργατικούς αγώνες, στις καταπιεσμένες κοινότητες, τα μέλη θα έβρισκαν έναν τρόπο να ανασυγκροτήσουν και να διασώσουν ένα κατά τα άλλα αποτελεσματικό σχέδιο. Ωστόσο, αυτό που το Συνέδριο είχε αρχίσει να αποκαλύπτει ήταν ότι αυτή η αυταρχική ηγετική σχέση ήταν στην πραγματικότητα η κόλλα που λειτουργούσε συγκολλητικά για ένα ολοένα και πιο αντιφατικό σύνολο ιδεών και πρακτικών.

Ένα από τα καλύτερα σχόλια για την κρίση έγινε πρώιμα από την Tithi Bhattacharya, που έγραψε:

«Η πλήρης αλληλεγγύη μου είναι με τους νέους συντρόφους που συνεχίζουν να το παλεύουν. Αλλά σύντροφοι, κάποιος διαπράττει ένα “λάθος” μία ή δύο φορές. Όταν τα διαπράττει για δεκαετίες στην πραγματικότητα δεν είναι λάθη αλλά συνολικό πολιτικό σχέδιο».

Για να αποφύγουμε να επαναλάβουμε τα λάθη του παρελθόντος και να σώσουμε ό,τι περισσότερο μπορούμε από τα συντρίμια που έχουν απομείνει, πρέπει να διερευνήσουμε το συνολικό πολιτικό σχέδιο.

Η αξία του σχεδίου της ISO

Υπήρχαν εξαιρετικά θετικές πολιτικές πλευρές της συνεισφοράς της ISO, ιδίως στο δύσκολο πλαίσιο της λειτουργίας μιας επαναστατικής οργάνωσης στις Ηνωμένες Πολιτείες. Η σκληρή γραμμή εναντίον του Δημοκρατικού Κόμματος και ο ταξικός χαρακτήρας της Αστυνομίας ξεχωρίζουν ως τα απαραίτητα θεμέλια για οποιαδήποτε επαναστατική οργάνωση στις Ηνωμένες Πολιτείες. Από την άποψη της πολιτικής εκπαίδευσής της Οργάνωσης, το περιεχόμενο που θα βρείτε στα πιο θεωρητικά έργα που δημοσιεύτηκαν υπό την αιγίδα της ISO παρείχε ακριβώς το είδος των επιχειρημάτων που απαιτούνται για τον εξοπλισμό των σοσιαλιστών. Οι εκδόσεις Haymarket έχουν διαδραματίσει τεράστιο ρόλο, καθιστώντας προσβάσιμα βασικά πολιτικά κείμενα και εκπαιδύοντας νέες γενιές επαναστατικών στελεχών.

Οι αρχές της ISO, η μαρξιστική παιδεία που υπερασπίστηκε και για την οποία εργάστηκε, οι καθοδηγητικές ιδέες γύρω από την αυτο-χειραφέτηση της εργατικής τάξης, όλα αυτά ήταν και είναι φανταστικά και είναι αυτά που ενέπνευσαν πολλούς να ενταχθούν και να βοηθήσουν στην οικοδόμηση της οργάνωσης.

Η ISO έκανε τόσα πολλά πράγματα σωστά στα χαρτιά που είναι πολύ δύσκολο να επιχειρηματολογήσει κανείς εναντίον τους. Ειδικά όταν οι μοναδικές δυνάμεις στην επαναστατική αριστερά που επιχειρούσαν κάτι παρόμοιο ήταν είτε ακραίοι σεχταριστές, όπως η Ένωση Σπαρτακιστών, είτε οι Αναρχικοί, εντελώς εχθρικοί απέναντι στην ιδέα μιας οργάνωσης στελεχών. Ο ανταγωνισμός που είχε η ISO στην Αριστερά από τη «Σοσιαλιστική Εναλλακτική», την «Αλληλεγγύη» ή τους DSA βρισκόταν σε γενικές γραμμές στα δεξιά της ISO, αφήνοντας την Οργάνωση να λειτουργεί σε καθεστώς εθνικού (αν και όχι πάντα τοπικού) μονοπωλίου στην Αριστερά.

Πολιτικές αντιφάσεις

Ωστόσο, υπήρχε πάντα μια σαφής απόσταση μεταξύ αυτών των αρχών και της συχνά περιορισμένης πρακτικής της ISO.

Μια οργάνωση που βασιζόταν στην αρχή της εργατικής εξουσίας δεν διέθετε καμία πραγματική στρατηγική για να οικοδομηθεί μέσα στους τομείς-κλειδιά της εργατικής τάξης. Αντ' αυτού, προσκολλήθηκε σε μια προσέγγιση με κέντρο οικοδόμησης την πανεπιστημιούπολη, προσέγγιση η οποία γνώριζε όλο και περισσότερες αποτυχίες ακόμα και στο να χτίσει φοιτητικές οργανώσεις στις σχολές.

Μια Οργάνωση που βασιζόταν στην αντιπολίτευση απέναντι στο Δημοκρατικό Κόμμα, μετρίαζε την κριτική της και συνεχώς επιδίωκε να προσαρμοστεί στις φιλελεύθερες συμπάθειες για τους Δημοκρατικούς. Συνθήματα όπως το "Tax the Rich" («Φορολογήστε τους πλούσιους») αφομοιώθηκαν εύκολα από το πολιτικό λεξιλόγιο της αριστερής πτέρυγας των Δημοκρατικών.

Μια οργάνωση που βασιζόταν στον διεθνισμό δεν είχε πραγματικές διεθνείς σχέσεις. Μια οργάνωση που ιδρύθηκε με στόχο την καταπολέμηση του αμερικάνικου ιμπεριαλισμού δεν είχε πραγματικούς δεσμούς με τις λατινοαμερικανικές επαναστατικές οργανώσεις.

Μια οργάνωση που βασιζόταν σε μια δημοκρατική, αντι-γραφειοκρατική πολιτική μεθοδολογία ήταν στην πραγματικότητα εξαιρετικά αντιδημοκρατική κάθε φορά που η εσωτερική συζήτηση αμφισβητούσε την ηγεσία.

Με βάση τη δική μου εμπειρία και απογοήτευση από την ISO (2008-2013), για μένα το πρόβλημα δεν ήταν ότι η οργάνωση απαιτούσε πάρα πολλά, αλλά μάλλον ότι απαιτούσε πολύ λίγα, με βάση τα διακυβεύματα. Να παρακολουθούμε μια εβδομαδιαία συνεδρίαση, να πουλάμε την εφημερίδα Socialist Worker μία φορά την εβδομάδα, να πληρώνουμε τη συνδρομή μας. Μία από τις πιο απογοητευτικές εμπειρίες για μένα ήρθε νωρίς όταν εκλέχτηκα στην τοπική ηγεσία (ως τμήμα «πρότασης-πακέτο»), τρέφοντας ελπίδες ότι πλέον θα μου έλεγαν τελικά ποια είναι η στρατηγική. Δεν υπήρχε στρατηγική.

Η ISO βρισκόταν σε κίνηση συνεχώς, αλλά ποτέ δεν έφτανε

οπουδήποτε. Και πώς θα μπορούσε να φτάσει, αφού δεν υπήρχε ποτέ καμιά πραγματική κατεύθυνση; Να χαρτογραφήσεις πορεία θα σήμαινε ότι η ηγεσία θα βρισκόταν υπόλογη για την αποτυχία της να φτάσει σε οποιονδήποτε στρατηγικό προορισμό.

Ο χαρακτηρισμός μιας επαναστατικής οργάνωσης ως «Κεντριστικής» μπορεί να ακούγεται υπερβολικά βαρύς σε μένα στην περίπτωση της ISO, ίσως γιατί ο όρος έχει κακοποιηθεί από την κριτική πραγματικά σεχταριστικών ομάδων όπως η Ένωση Σπαρτακιστών. Ο «κεντρισμός», όπως κι ο «υπεραριστερισμός» είναι πολιτικές έννοιες που διαμορφώθηκαν και είχαν νόημα για τους επαναστάτες μαρξιστές στο πλαίσιο των επαναστατικών καταστάσεων. Στη Γερμανία του 1918-23, την Ισπανία κατά τη μακρά πορεία της επανάστασης και αντεπανάστασης. Η σύγκριση της ISO του 2019 με το ΡΟΥΜ του 1939 είναι σχεδόν τόσο τραβηγμένη και το να επιστρατεύει κανείς το «Αριστερισμός: η παιδική ασθένεια του κομμουνισμού» του Λένιν για να κάνει κριτική στο «μαύρο μπλοκ».

Ωστόσο, βασικές έννοιες, όπως αυτές που προσπαθούμε να κρατήσουμε από τις ιστορικές εμπειρίες του εργατικού κινήματος, παραμένουν χρήσιμα εργαλεία ανάλυσης. Αυτό που η έννοια του «Κεντρισμού» κατά τον Τρότσκι περιέγραφε με ακρίβεια ήταν οργανώσεις που χαρακτηρίζονταν από ένα είδος μόνιμης ασυμφωνίας μεταξύ της επαναστατικής θεωρίας ή των αρχών και μιας πρακτικής αποσυνδεδεμένης από αυτές τις αρχές.

«Ο αριστερός κεντρισμός, πρωτίστως σε επαναστατικές συνθήκες, είναι πάντα έτοιμος να υιοθετήσει στα λόγια το πρόγραμμα της σοσιαλιστικής επανάστασης και δεν τσιγκουνεύεται τις «ηχηρές (στΜ επαναστατικές) εκφράσεις». Αλλά η θανατηφόρα ασθένεια του κεντρισμού είναι ότι δεν είναι ικανός να αντλεί θαρραλέα τακτικά και οργανωτικά συμπεράσματα που προκύπτουν από τις κεντρικές του ιδέες. Οι συνθήκες πάντα φαίνεται να είναι «ανώριμες», “πρέπει να προετοιμαστεί η κοινή γνώμη” (με περιστροφές, «διπλή γλώσσα», διπλωματία κλπ.)».

Αυτή η πλευρά των περιστροφών και της «διπλής γλώσσας» είναι

κεντρική στον πολιτικό ρόλο που έπαιζε η ISO και στην πρόσφατη κρίση που εκδηλώθηκε στο εσωτερικό της. Για την ηγεσία της ISO, ούτε καν τα μέλη δεν ήταν έτοιμα για την αλήθεια. Η στρεβλή εκδοχή δημοκρατικού συγκεντρωτισμού που ήδη περιγράψαμε διαστρεβλωνόταν ακόμα περισσότερο από μια άλλη: τη στρεβλή εκδοχή της «ενότητας στη σκέψη» (όχι απλά στη δράση) της ηγεσίας απέναντι στα μέλη. Αυτή η λογική μεταδιδόταν και σε επίπεδο τοπικής οργάνωσης, όπου οι τοπικές ηγεσίες συναντιόντουσαν χωριστά, για να συζητήσουν και συμφωνήσουν σε μια ενιαία σειρά δράσεων που έπειτα παρουσιαζόταν στα μέλη της τοπικής.

Αυτή η προσέγγιση τροφοδοτούνταν από μια εγγενή καχυποψία και υποτίμηση των απλών μελών. Συνοδευόταν από υποτίμηση του κύκλου επιρροής της Οργάνωσης, των ενδεχόμενων στρατολογιών και των ευρύτερων πολιτικών προοπτικών. Η «διπλή γλώσσα» ακτινοβολούσε από την κεντρική ηγεσία προς την γενικότερη πολιτική προσέγγιση της οργάνωσης.

Κάτι που χαρακτηρίζει μεγάλο μέρος της προσπάθειας του κόμματος ήταν ότι αυτή η προσπάθεια γινόταν ουρά των φιλελεύθερων (με την έννοια που έχει στις ΗΠΑ η έννοια-στΜ «προοδευτικοί» ή «αριστεροί» θα λέγαμε στην Ελλάδα), η προσαρμογή της ρητορικής προς τα δεξιά για να ταιριάζει περισσότερο με τον βηματισμό τους και η ελπίδα να μετακινηθούν μερικοί από αυτούς βήμα-βήμα προς τα αριστερά. Τέλεια παραδείγματα αυτής της λογικής ήταν η προσέγγιση της οργάνωσης απέναντι στην εκλογή του Ομπάμα (διατήρηση μιας θεωρητικής κριτικής με βάση τις αρχές και ταυτόχρονα οπισθοχωρώντας για να φαίνεται συμπαθητική στον ενθουσιασμό των μαζών –στΜ για την εκλογή Ομπάμα) ή η επιλογή κεντρικών συνθημάτων όπως το «φορολογήστε τους πλούσιους» που ούτε καν τους τοποθετούνταν στα αριστερά των Δημοκρατικών.

Πέρα από μη έντιμη, αυτή η προσέγγιση απλά δεν λειτούργησε. Η θεαματική ανάπτυξη των DSA προσπέρασε εντελώς την ISO και πρόσφερε μια φιλόξενη στέγη στις δυνάμεις στα δεξιά της. Το να κερδίσεις κάποιον από τους DSA σε μια πιο ενεργή, πιο

πειθαρχημένη ή επαναστατική πολιτική απαιτεί να τον κερδίσεις σε ένα εναλλακτικό στρατηγικό σχέδιο. Αν οι στόχοι σου είναι να μιλήσεις με τους φιλελεύθερους και να χρησιμοποιήσεις αριστερά σημεία στη συζήτηση για να τους ωθήσεις σταδιακά προς τα αριστερά, τότε θα είσαι πολύ αποτελεσματικότερος από τις γραμμές των DSA ούτως ή άλλως.

Λογοδοσία

Κεντρικό ρόλο τόσο στην πολιτική όσο και στην οργανωτική «διπλή γλώσσα» έπαιζε η έλλειψη λογοδοσίας. Αυτό έγινε πολύ εμφανές στην περίπτωση σεξουαλικής επίθεσης και στις κατηγορίες για παραγκωνισμό και επιβολή σιωπητηρίου στα διαφωνούντα μέλη. Ωστόσο, αυτή η λογική διαπερνούσε σε βάθος την Οργάνωση, εκφραζόταν στις σημαντικές πολιτικές θέσεις της καθώς και στον προσανατολισμό της στις μεγάλες στιγμές του ταξικού αγώνα που η Οργάνωση συμμετείχε.

Το πιο σημαντικό παράδειγμα από την ταξική πάλη ήταν η εμπλοκή της ISO στο συνδικάτο καθηγητών του Σικάγο. Ο Τζέσε Σάρκι, αντιπρόεδρος του συνδικάτου με πρόεδρο την Κάρεν Λιούις, ήταν μέλος της ISO, διατηρώντας στενούς δεσμούς με τα ηγετικά μέλη της. Όσο ήταν μέλος της ISO καθοδήγησε μία από τις σημαντικότερες απεργίες στην πρόσφατη ιστορία. Αργότερα υποστήριξε με ενθουσιασμό την απόφαση του Χιούι Γκαρσία να διεκδικήσει την δημαρχία (του Σικάγο) από τον Ραμ Εμμάνουελ ως μέλος του Δημοκρατικού Κόμματος. Τελικά εγκατέλειψε την ISO, αλλά δεν υπήρξε ουδεμία διερεύνηση όλων αυτών των γεγονότων. Ένα μέλος της ISO είχε διαδραματίσει βασικό ρόλο σε μια μεγάλη ταξική μάχη και τελικά κατέληξε στην αριστερή πτέρυγα του δημοκρατικού κόμματος. Ακόμη και αν υποθεθεί ότι αυτό το γεγονός ήταν αναπόφευκτο, αναγκαίο ή επιθυμητό, δεν έγινε καμία τέτοια συζήτηση. Αφέθηκε να χαθεί ήσυχα και δεν υπήρξε απολογισμός και αυτοκριτική από την πλευρά της ISO ως προς το τι οδήγησε σε αυτό ή πώς να αποτρέψουμε άλλα τέτοια φαινόμενα στο μέλλον.

Λιγότερο χαρακτηριστικά παραδείγματα αφθονούν στην πολιτική ανάλυση της οργάνωσης. Το 2008 η οργάνωση ήταν πεπεισμένη ότι η εκλογή του Ομπάμα θα σήμαινε ένα είδος επιστροφής σε μια σύγχρονη μορφή Κεϋνσιανισμού. Τα άρθρα στο περιοδικό ISR γράφανε για το νέο Νιου Ντιλ και τον Κεϊνσιανισμό, οι ομάδες μελέτης οργανώνονταν και η πολιτική προσέγγιση χαραζόταν πάνω σε αυτή τη βάση.

Τίποτα από αυτά δεν υλοποιήθηκε, η κυβέρνηση του Ομπάμα εκπροσωπούσε οικονομικά την απόλυτη συνέχεια της υπάρχουσας νεοφιλελεύθερης τάξης πραγμάτων. Όταν αυτό έγινε εμφανές, η Οργάνωση προσάρμοσε την ανάλυσή της ώστε να ταιριάζει με αυτό. Ωστόσο, δεν υπήρξε ποτέ κριτική, οποιοσδήποτε προβληματισμός για την προηγούμενη προσέγγιση. Δεν υπήρχε καμία περίπτωση να βγει η ηγεσία ανοιχτά και να πει απλά ότι η ανάλυσή της δεν ήταν σωστή και ότι έπρεπε να αλλάξει.

Σε διεθνές επίπεδο, ένα από τα πιο ελπιδοφόρα πεδία μάχης αυτής της δεκαετίας για τη ριζοσπαστική αριστερά ήταν η Ελλάδα, ενώ η υποστήριξη ή η αντιπολίτευση στην πολιτική στρατηγική του ΣΥΡΙΖΑ ήταν μία από τις διαχωριστικές γραμμές που διαίρεσαν τη διεθνή αριστερά. Η ISO (όπως και οι περισσότερες αμερικανικές και ευρωπαϊκές τροτσκιστικές οργανώσεις) ξεκάθαρα δήλωνε πίστη κι εναπόθεσε τις ελπίδες της στις προσπάθειες της ΔΕΑ εντός του ΣΥΡΙΖΑ πρώτα να τον οδηγήσει στην κυβέρνηση και έπειτα να οργανώσει την αριστερή αντιπολίτευση και διάσπαση από τον ΣΥΡΙΖΑ. Το μέγεθος της επακόλουθης προδοσίας της εργατικής τάξης από τον ΣΥΡΙΖΑ ήταν τεράστιο. Το νέο “πλατύ αριστερό” κόμμα παρόλες τις ελπίδες που γέννησε και την υποστήριξη που κέρδισε κατέληξε ως τίποτα περισσότερο από ένα αριστερό προσωπείο για τα μέτρα λιτότητας της τρόικας. Ακολούθησε μαζική απογοήτευση και η αριστερή διάσπαση που αποχώρησε από τον ΣΥΡΙΖΑ δεν κατάφερε ούτε καν να πετύχει την κοινοβουλευτική εκπροσώπηση. Και πάλι δεν υπήρξε σοβαρή αυτοκριτική, κανένας πολιτικός προβληματισμός, καμία συζήτηση γι’ αυτή την τρομακτική ήττα και την πολιτική γραμμή που οδήγησε σε αυτήν.

Ένα σχήμα χτισμένο στην άμμο

Η συνισταμένη αυτών των αντιφάσεων δίνει την εικόνα μιας οργάνωσης συγκροτημένης πάνω στη μελέτη μιας μαρξιστικής θεωρητικής βάσης (περιορισμένης στην παράδοση των IS αλλά όχι αποκλειστικά) και μια προπαγανδιστική δουλειά για την εξάπλωση αυτών των ιδεών. Αυτή η θεωρητική παράδοση συνοδεύτηκε από πρακτική δραστηριότητα που συχνά (αν και όχι πάντα) βρισκόταν στα δεξιά των ίδιων των πολιτικών αρχών της οργάνωσης. Μια τάση μετατόπισης προς τα δεξιά, που μπορεί να βόλευε και μερικές φορές να ήταν αποτελεσματική στην εποχή πριν από την εμφάνιση των DSA, αλλά που οδήγησε στη διάλυση της οργάνωσης μετά την άνοδο των DSA.

Για τους σκοπούς της επιβίωσης μιας σχέτας (στΜ πριν την εμφάνιση των DSA) ήταν η επιβίωση μιας σχέτας, αυτή η μέθοδος ήταν η καταλληλότερη. Ωστόσο κόστιζε σοβαρά, ακόμη και πριν προκύψει ο ανταγωνισμός με τους DSA. Πολλοί από τους θεωρητικά πιο αφοσιωμένους αγωνιστές αποχωρούσαν για να ακολουθήσουν μια από τις δύο κατευθύνσεις: ή να ακολουθήσουν την καθημερινή γραμμή «κινηματικού ακτιβισμού» της ISO μετατοπιζόμενοι προς ιδέες που ταιριάζανε με τις ήδη ρεφορμιστικές τους πρακτικές (η περίπτωση του Τζέσε Στάρκι, για παράδειγμα) ή εναλλακτικά να αναπτύξουν μια κριτική από τα αριστερά της πολιτικής δραστηριότητας της οργάνωσης και των αντιδημοκρατικών δομών της, επιχειρώντας να την απευθύνουν μέσα στην οργάνωση, οπότε απομακρύνονταν από την ηγεσία.

Οι γραφειοκρατικοί χειρισμοί της ηγεσίας ήταν αυτό που κρατούσε ενωμένες αυτές τις φυγόκεντρες δυνάμεις. Η όποια κριτική μπορούσε να απομονωθεί, μπορούσε να ασκηθεί κοινωνική πίεση σε οποιονδήποτε «αντιφρονούντα», οι αμφισβητήσεις μπορούσαν να απορροφηθούν και πολλά μέλη ήταν πρόθυμα να συμβιβαστούν, ώστε να υπερασπιστούν τις πράγματι μαρξιστικές αρχές της Οργάνωσης. Ο ίδιος ο μηχανισμός κρινόταν (στΜ κατά τη γνώμη αρκετών μελών) ως πολύ σημαντικός για τη διάδοση των σοσιαλιστικών ιδεών, σε βαθμό που άξιζε να την υπερασπιστούν

όσα μέλη επέλεγαν να παραμείνουν στην οργάνωση.

Η προβληματική αντιμετώπιση της υπόθεσης του 2013 δεν επαρκεί από μόνη της για να εξηγήσει την ταχύτητα και τον βαθμό αποσύνθεσης της ISO. Αυτό που έκανε η υπόθεση (και οι επακόλουθες αποκαλύψεις) ήταν να καταστρέψει όλο το κύρος και την εμπιστοσύνη που απολάμβανε η ηγεσία του κόμματος και ο μηχανισμός. Μια υγιής οργάνωση με σαφές πολιτικό όραμα και στρατηγική θα μπορούσε να αναρρώσει από ένα τέτοιο τραύμα. Η ISO διαλύεται επειδή ακριβώς αυτός ο μηχανισμός και η ηγεσία ήταν το μόνο πράγμα που την κρατούσε ενωμένη.

Και τώρα;

Αφού έχουν ξεμπερδέψει από τα δεσμά της γραφειοκρατικής ηγεσίας, τα πρώην μέλη της οργάνωσης μπορούν να κινηθούν σε δύο πιθανές κατευθύνσεις. Είτε να ενταχθούν πρακτικά στην αριστερή πτέρυγα των Δημοκρατικών μέσω των DSA, είτε να ανανεώσουν την πίστη τους στις καλύτερες βασικές αρχές που χαρακτηρίζουν την παράδοση του τροτσκισμού και να συγκροτηθούν στη βάση των καλύτερων αντιγραφειοκρατικών πτυχών της παράδοσης του «σοσιαλισμού από τα κάτω». Η ταχύτατη διάλυση του «Διεθνούς Σοσιαλιστικού Δικτύου» μετά την κρίση του βρετανικού SWP αποτελεί σημαντική προειδοποίηση για το τι θα μπορούσε να χαθεί χωρίς κάποιο ανεξάρτητο οργανωτικό σχέδιο. Η βρετανική άκρα αριστερά ουσιαστικά δεν ανέκαμψε ποτέ μετά την κατάρρευση του SWP και πλέον δεν υπάρχει καμία σημαντική δύναμη στα αριστερά του Τζέρεμι Κόρμπιν.

Η κατάρρευση της ISO θα απογοητεύσει πολλούς από τους σημαντικούς μαχητές και μαχήτριές της, κάποιοι θα αποστρατευτούν από τον πολιτικό αγώνα, άλλοι θα αφομοιωθούν στους DSA είτε ως στελέχη της αριστερής πτέρυγας είτε ως λιγότερο ενεργητικά, ως παθητικά μέλη. Για πολλούς στα δεξιά της ISO, η κατάρρευσή της είναι πιθανό να αξιοποιηθεί ως παράδειγμα αποτυχίας των λενινιστικών οργανωτικών μοντέλων ή ως επιχείρημα για το ότι (τα λενινιστικά μοντέλα) δεν μπορούν

να λειτουργήσουν στην πράξη.

Για όποιους συντρόφους και συντρόφισσες απέμειναν μετά τη διάλυση της ISO, έχει ανοίξει η συζήτηση σχετικά με την οικοδόμηση ενός νέου τύπου σοσιαλιστικού δικτύου, ενός σχεδίου που ναι μεν παραμένει απροσδιόριστο, αλλά έχει τη δυνατότητα τουλάχιστον να συνεισφέρει στις δυνάμεις που επιμένουν στα αριστερά του Δημοκρατικού Κόμματος και των DSA.

Τα οργανωτικά μοντέλα πρέπει να οικοδομούνται και να προσαρμόζονται στα πολιτικά καθήκοντα. Η ISO αποδείχθηκε ευάλωτη στον εκφυλισμό, μάλλον επειδή στην πράξη δεν είχε κανένα πολιτικό καθήκον πέρα από το να στρατολογεί και να επεκτείνει το περιορισμένων δυνατοτήτων οργανωτικό της μοντέλο. Η πιο σταθερή δέσμευσή της στην πολιτική στρατηγική ήταν η σκληρή της αντίθεση προς τους Δημοκρατικούς, μια δέσμευση που στην αρχή της κρίσης αμφισβητήθηκε από τη δεξιά πτέρυγα της Οργάνωσης.

Όποια και αν είναι αυτή η μορφή του νέου δικτύου, για να γνωρίσει σημαντική ανάπτυξη ή επιρροή θα πρέπει να αυτοπροσδιοριστεί σαφέστερα σε ό,τι αφορά την πολιτική στρατηγική από την ISO στο παρελθόν. Η στήλη της ISO του “Για τι παλεύουμε” δεν αντιπροσώπευε τις θέσεις της σε πολύ πιο σημαντικά ερωτήματα για την Αριστερά- ερωτήματα για το με ποιον τρόπο αντιμετωπίζουμε τη συνδικαλιστική γραφειοκρατία ή σε ποιους τομείς του εργατικού κινήματος θα πρέπει να επικεντρωθούμε. Καθώς στην ISO απουσίαζε η προγραμματική συζήτηση μέσω της οποίας η βάση μπορούσε να καθιστά το ηγετικό κέντρο υπεύθυνο και υπόλογο, αυτά τα καθήκοντα εγκαταλείφθηκαν στα χέρια της ηγεσίας, που χάραζε χωρίς λογοδοσία μια γραμμή και αποφαινόταν για το τι αποτελούσε «δεξιά» ή «υπεραριστερή δραστηριότητα».

Έχει προκύψει επίσης από σχολιαστές η κριτική για το μοντέλο “μικροσέχτας” μετά την κατάρρευση, υπογραμμίζοντας τον ποιοτικό μετασχηματισμό που υφίσταται μια οργάνωση βασισμένη σε μοντέλο μαζικού κόμματος (στΜ των Μπολσεβίκων) όταν αυτό

επιχειρείται σε μικρότερη κλίμακα. Αξίζει να επιστήσουμε την προσοχή στο γεγονός ότι τα πιο χαλαρά οργανωτικά μοντέλα έχουν τις δικές τους αδυναμίες και ασχήμιες, όπως βιώνουν κάποιες τοπικές κρίσεις που βιώνουν τμήματα των DSA.

Υπάρχουν διεθνή παραδείγματα όπου οι επαναστάτες μπορούν να παραδειγματιστούν από τους τροτσκιστές που, παρά τις δικές τους αντιφάσεις, έχουν σημειώσει πολύ μεγαλύτερες επιτυχίες στην σύνδεσή τους με την εργατική τάξη και που έχουν καταφέρει να χτίσουν πανεθνικά την πολιτική τους παρουσία.

Και τέτοια παραδείγματα δεν απαντώνται στα αποτυχημένα σχέδια του εισοδισμού στον ΣΥΡΙΖΑ ή στο Podemos, αλλά σε μια σειρά μεγάλων οργανώσεων με αρχές, οι οποίες παρά τις πολύ πραγματικές τους αδυναμίες ήταν σε θέση να συνδεθούν με την εργατική τάξη και να συμβάλουν πραγματικά στην επαναστατική πολιτική. Η Αργεντινή έχει τις μεγαλύτερες τροτσκιστικές οργανώσεις στον κόσμο σήμερα και με τη μεγαλύτερη επιρροή. Ικανές να κερδίζουν κοινοβουλευτικές έδρες (και να πετυχαίνουν ποσοστά 4-5% στις Προεδρικές εκλογές), αλλά και κάτι ακόμα πιο σημαντικό: να σημειώνουν συγκεκριμένες πρόσφατες επιτυχίες με νίκες σε σημαντικούς εργατικούς αγώνες. Υπάρχουν εξέχοντα παραδείγματα, όπως η κατάληψη εργοστασίων και η οργάνωση της λειτουργίας τους κάτω από τον έλεγχο των εργαζομένων. Το Partido Obrero (Εργατικό Κόμμα), το Partido de Trabajadores Socialistas (Κόμμα Σοσιαλιστών Εργατών) και το Izquierda Socialista (Σοσιαλιστική Αριστερά) που συναποτελούν το FIT (Left and Workers Front-Αριστερό Εργατικό Μέτωπο), έχουν να δώσουν το καθένα τεράστια μαθήματα στους Αμερικανούς επαναστάτες.

Ορισμένα επίπεδα σεχταρισμού, οργανωτικής γραφειοκρατίας ή συντηρητισμού μπορεί να είναι αναπόφευκτα σε επαναστατικές οργανώσεις που αγωνίζονται να επιβιώσουν εν μέσω τόσο των εξάρσεων (της ταξικής πάλης) όσο και των υποχωρήσεων. Η ISO οπωσδήποτε δεν είναι η πρώτη οργάνωση που εκφυλίζεται υπό το βάρος των δυσμενών συνθηκών (Δείτε και το «πρωτότυπο» SWP).

Αυτός ο δυνητικός εκφυλισμός δεν ισχύει μόνο για τις οργανώσεις στις χώρες του ιμπεριαλιστικού πυρήνα, αν και σε αυτές τις θέσεις οι πολιτικοί και οργανωτικοί κίνδυνοι είναι μεγαλύτεροι. Στον ένα ή στον άλλο βαθμό έχει επηρεάσει κάθε σημαντικό επαναστατικό σοσιαλιστικό ρεύμα. Εκεί που έχουν περιοριστεί αποτελεσματικότερα ή έχουν ξεπεραστεί τέτοιοι κίνδυνοι είναι σε ορισμένες περιοχές (κυρίως στη Λ.Αμερική), όπου υπάρχει μια μεγάλη ποικιλία τροτσικιστικών οργανώσεων που συναγωνίζονται, κάνουν κριτική η μία στην άλλη και συνεργάζονται μεταξύ τους. Εκεί επίσης που αυτές οι οργανώσεις είναι αφοσιωμένες στην εμφύτευσή τους στην εργατική τάξη, κάτι που τους προσφέρει μια πραγματική βάση πέρα από την προπαγανδιστική δουλειά.

Είναι δύσκολο να κάνεις κριτική ή να αποχωρήσεις από μια ενιαία επαναστατική οργάνωση που αποτελεί μονοπώλιο μέσα στην Αριστερά. Η ηγεσία της ISO μπόρεσε να μετατρέψει τόσα πολλά στελέχη σε πρόθυμους συνεργούς στις αντιδημοκρατικές πρακτικές της, βασιζόμενη σε έναν πραγματικό φόβο ότι μπορεί να εκδιωχθούν από αυτό που φαινόταν ως η μόνη ελπίδα για την αριστερά. Επιπλέον, η οργάνωση είχε το ελεύθερο να μετατοπίζεται προς τα δεξιά, με δεδομένη την ευκολία που η κριτική από τα αριστερά μπορούσε να απορριφθεί ως σεχταριστική (και όταν η κριτική γινόταν από τους Σπαρτακιστές ή από τους WSWS, ήταν σίγουρα σεχταριστική).

Ελλείψει μιας ιστορικής συγκυρίας που επιτρέπει να δημιουργηθεί ένα μαζικό επαναστατικό κόμμα, μια συνεργατική διαίρεση, μια συντροφική αντιπαράθεση πολλών σχολών σκέψης αποτελεί μια πιθανή λύση. Δεν είναι απαραίτητο να εγκαταλείψουμε το όραμα μας για πολιτική οργάνωση (μια επιλογή που όταν λειτουργήσει σωστά μπορεί να φανεί εξαιρετικά αποτελεσματική στο εργατικό κίνημα), αλλά μπορούμε να επανεφεύρουμε ένα πιο πλουραλιστικό όραμα αυτής της επαναστατικής οργάνωσης τοποθετώντας την μέσα σε ένα επαναστατικό αριστερό οικοσύστημα. Μια από τις καλύτερες πλευρές του FIT της Αργεντινής (Αριστερό Εργατικό Μέτωπο)

είναι ότι δείχνει πως η έντονη αλληλοκριτική μεταξύ των οργανώσεων μπορεί να συνυπάρχει με αποτελεσματικά εκλογικά και πολιτικά μέτωπα.

Ακόμη και αν είναι δύσκολο μια οργάνωση να είναι ειλικρινής για τον εαυτό της, εάν ξαναδημιουργήσουμε μια κουλτούρα κριτικής και πολεμικής μεταξύ της άκρας αριστεράς, μπορούμε να περιορίσουμε τις συζητήσεις στον πολιτικό πυρήνα τους και να καταλήξουμε σε συμπεράσματα βασισμένα στον απολογισμό των διαφορετικών στρατηγικών στην πράξη.

Δύο, τρεις, πολλές επαναστατικές οργανώσεις, με μια κουλτούρα σοβαρής συζήτησης μεταξύ τους, μπορεί να προχωρήσουν πολύ μακρύτερα, στην κατεύθυνση ελέγχου των χειρότερων τάσεων της καθεμίας και στην πρόληψη νέων οργανωτικών τραγωδιών.